

handlinger uden nogetsomhelst Ordskifte, idet jo denne Sag har været saa ofte debatteret, og disse Spørgsmaal saa ofte have været under Forhandling, at Enhver af os har havt tilstrækkelig Anledning, Leilighed og Opfordring til at gjøre sig bekendt dermed, og jeg antager derfor ogsaa, at Enhver har dannet sig en bestemt Mening om, hvorledes han vil stemme her i Salen; men da det ikke er Sædvane at behandle Sager paa denne Maade, og jeg heller ikke troer, at et Ordskifte kan undgaaes, saa vil jeg tillade mig at sige et Par Ord med Hensyn til min Stilling i denne Sag og de Endringsforslag, jeg har stillet. Jeg skal imidlertid fatte mig kort af de Grunde, jeg har anført, og jeg mener ogsaa, at, hvis jeg, forsaavidt jeg maatte blive inødbegaaet, enten svarer kort eller slet ikke, saa maa det finde sin Forklaring i de Bemærkninger, jeg her har forudsat. — Det er naturligt, at det Spørgsmaal vil reises, om end ikke komme til orde: Hvorfor har Du stillet disse Endringsforslag? Det er jo et Compromis, der foreligger, og saaledes, som det foreligger, maae vi antage det; vi kunne ikke komme bort deraf. Jeg svarer hertil, at jeg godt kan forstaae, hvorledes den ærede Regjering kan komme frem med dette Forslag og kalde det et Compromis, naar jeg betænker, at det for en Deel er udgaaet fra Rigsraadet, og at Forslaget for dettes Vedkommende væsentligt er et Compromis; men jeg troer dog ikke, at dette Udtryk er ganske heldigt valgt, og jeg vil heller ikke kunne tillægge det den Betydning, som man i Almindelighed tillægger et saadant Ord. Ved et Compromis maa der dog være foregaaet en Forhandling imellem begge Parter, og disse maae derved være komne overeens om Noget; ellers kan man ikke tale om et Compromis. Derfor troer jeg ikke, at dette Ord passer ligeoverfor Rigsdagen; thi der har ikke været nogen Forhandling med Rigsdagen; det er et Forslag, som Regjeringen behager at fremlægge, og naar den kalder det et Compromis, mener jeg, at dette er noget Rigsdagen aldeles Uvedkommende. Man dømm om Rigsraadet, hvad man vil — jeg for min Part har den Formening, at det er aldeles incompetent til at forhandle om Forandringer i Grundloven af 5te Juni, — saa maa man dog vistnok fra

den anden Side indbrømme, at Rigsdagen dog ogsaa er berettiget, at Rigsdagen har sin berettigede Mening, og at ingen Forandring kan foretages i Grundloven, førend Rigsdagen er hørt og har givet sit Samtykke dertil. Jeg er derfor kommen til den Overbeviisning, at de Udtryk, der ere faldne fra Regjeringen, ikke kunne tages saa aldeles strengt, som om den ikke vilde tillade en Forandring af nogen eneste Tøddel i Grundlovsforslaget; thi det vilde efter min Formening være at kaste en Udfordring til Rigsdagen eller at oversee denne. Jeg finder en anden Grund til en saadan Antagelse i et Udtryk, der er brugt i det kongelige Budskab, hvor der tales om, at Forslaget kunde være „et Grundlag for en fremtidig Ordning“; thi et Grundlag er dog ikke det Samme som Bygningen. Jeg haaber derfor, at det ærede Ministerium vil lade Rigsdagen være med til at bygge videre. Det ser altsaa den første Grund, hvorfor jeg har stillet disse Endringsforslag.

Den anden Grund er, at jeg ikke troer, at det danske Folk nu skulde have opgivet den Kjærlighed, som det ved saa mangfoldige Leiligheder har vist, at det har til Grundloven af 5te Juni; jeg troer det ikke, thi vi have jo modtaget mange Vidnesbyrd om, at det ikke er Tilfældet; der indkommer jo endnu Adresser, hvori man beder os om at holde paa Grundloven af 5te Juni, og, som bekendt, vedtog ogsaa Rigsdagen, eller dog Folkethinget — thi her i Landstthinget begravede man Sagen i et Udvalg — Grundloven usorandret. Der er altsaa Vidnesbyrd, som ikke kunne ganske oversees. Jeg troer ikke, siger jeg, at Folket har opgivet sin Kjærlighed til Grundloven af 5te Juni og sin Vedhængen ved den, om det end ved de utrolige eller idetmindste udførlige Forhandlinger, der have været førte om Forsatningsagen, muligviis næsten kunde synes at see ud, som om det var faldet i Slummer. Jeg troer paa, at Folket igjen vil samle sig om den gamle, kjære Grundlov, og samler det sig, da er jeg ogsaa vis paa, at det skal vinde Seir. Jeg betragter ikke Forsatningsagen som endelig afgjort, førend den er vedtagen ved de tre Behandlinger, den skal gennemgaae i Rigsdagen, og indtil den Tid, troer jeg, er det Enhvers Pligt, der tænker som jeg, at see at